

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Cornelio episcopo centurione. Cap[itulum]. Ixxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Liber

oblationes de domino factas. Prima est de ipso a parentibus. Secunda de ipso et de aubus. Tertiam fecit ipse in cruce pro omnibus. Prima ostendit eius humilitatem: quia dominus legis se legi subiecit. Secunda eius paupertatem: quia pauperem oblationem elegit. Tertia eius charitatem: quia se pro peccatoribus tradidit. In curture autem significatur pulchritudo castitatis. In columba amaritudo penitentie. Secundo hoc festum dicitur hypopat: quod idem quod obvatio: quia Symeon et Anna obviauerunt domino: cum ad templum deferretur: et dicitur ab hypo: quod est ire: et anti quod est contra. Tunc autem accepit eum symeon in vinas suas. Et attende de christo misereblem exinanitionem factam: ut ille qui est splendor glorie et figura substantiae dei: duxit cecorum ac via se ab hominibus duci finit: ut scilicet ille qui est portans omnia verbo virtutis sue: in vinis senis se receperit et portari permittar: qui tamen se portantem batulabat: iuxta illud. Genes puerum portabat: puer autem senem regebat. Ut etiam ille qui est purgationem peccatorum faciens: hodie se ut peccatorem purificari non recusat. Tunc autem symeon benedixit ei dicens. Nunc dimittis seruum tuum domine misericordiam. Et appellat eum tribus nominibus scilicet salutare: lumen: et gloriam plebis israel. Et hoc triplici ratione. Primo propter nostram iustificationem: ut dicatur salutare remittendo culpam: lumen dando gratiam: gloria plebis sue dando gloriam. Est enim salus: quia redemptor: lux: quia docto: gloria quia premiator. Secundo propter huius festi triplicem denominationem: nam dicitur purificatio quo ad purgationem culpe: propter quod dicitur salutare. Dicitur candelaria quoad illuminacionem gratie: propter quod dicitur lumen. Dicitur hypopat quoad collationem glorie: propter quod dicitur gloria plebis sue. In collatione enim gloria occurremus obuiam christo in aera: et sic semper cum domino erimus. Tertio propter triplicis divinitatis aduentus operationem: venit enim primo dei filius in carne ad homines salvandos: et ideo dicitur salutare. Venit secundo spiritus sanctus in igne ad apostolos illuminandos: et ideo dicitur lumen. Veniet tertius christus in maiestatis sede ad electros glorificandos: et ideo dicitur gloria plebis sue.

Tertio hoc festum dicitur candelaria: ex eo quod candela accense in mansibus portatur: quod ecclesia ordinavit fieri triplici ratione. Primo enim propter remouendam erroneam superstitionem. Romanis enim olim in calendas februario ad honorem februe matris maritis urbem de quinto in quintum annum cum cereis et facibus tota nocte illustrabant: ut filius suis bellis eius victoriam de inimicis concederet: et illud spectum discebat lustrum. Unde etiam februa-

Tertius

rlo sacrificabant februo: id est pulmoni deo inferozum et ceteris inferis: et hoc pro animabus suorum antecessorum. Ut ut propiciarentur eorum solennes hostias eis offerebant: et tota nocte cum cereis et facibus vigilabant. Et quia difficile est confusa dimittere: christiani degibus ad fidem conuersi difficile hanc paganorum consuetudinem dimittere poterant. Ideoq[ue] Sergius papa hanc consuetudinem in melius commutauit: ut scilicet christiani ad honorem maris domini omnium anni ecclias cum cereis benedictis illustrando circumferat: ut solennitate stante intentio mutaretur. Secundo propter ostendendum virginis sanctificationem: ne crederetur ipsam purificatione indigneisse: ut ergo ostendatur quod tota fuit luminosa et splendidata: idea luminosos cereos deferendos ordinauit ecclia. Adeo namque sanctitate resplenduit: quod non solum aliquod ad peccatum inclinatum in ea non fuit: sed etiam virtus eius sanctitatis ad alios se extendit. Ita quod etiam in aliis mortuis carnalis concupiscentie extinxit: unde dicitur iudei quod cum Maria pulcherrima fuerit: anullo tamen vincitur concupisci. Tercio propter mysticam significacionem et in capite enim candela accessa christum significat. In cero namque tria sunt: que denotant tria que in christo fuerunt. Nam cera quam apes gignunt sine commixtione significat carnem christi natam de virgine sine corruptione. Lychnum in cera latens significat animam candidissimam in carne latenter. Ignis vero lumen significat divinitatem: quod deus noster ignis consumens est. In membris vero: quia per hoc instruimur: quomodo coram deo purificari debemus: ut scilicet habeamus fidem veram: actionem bonam: et intentionem rectam. Nam candela accessa est fides integra cuius operatione bona: quia sicut cera sine lumine mortua est: sic et fides sine operibus mortua est. Lychnum autem in cera occultatum est intentio recta in opere latens: unde Beatus: sic sit fides in publico: ut recta intentio maneat in occulto.

De sancto Cornelio episcopo centurione. L ap. lxiiij

Ornatus centurio
ep[iscopus] beati petri apli discipul[us] et
in baptismate filii fuit. Hic ut
dicitur Actuum. x. Cum esset
celaream centurio prime cohortis que dicitur italica: ut religio
sus et timens deum cum omni domo sua faciens
elemosinas multas: et orationi infinitas: licet ad
huc gentiles: media die vidit manifeste angelum
dei dicens sibi: qualiter eius elemosyne et ora-
tiones ad deum ascenderat: propter quod deus
ipsum saluari decreverat madaus ut simonem

De sanctis in mense februario occurrentibus fo. ly.

petrum ad se accersiret: qui ioppe apud symonem coetarium hospitabatur qui cum viam veritatis edoceret. Qui confessim nuncios ad pertrum misit. Eadem hora qua illi ad hospitium petri pernenerat: dum petrus in superiora dominus circa horam sextam oraret in extasi raptus vidit lintheus quattuor funibus de celo missum cunctis animatibus plenū voce ad eum delapsus: ut ex ipsis occideret et manducaret. Qui cum nullatenus se immunda posse comedere diceret: audiuist secundo que de purificauerat minime immunda reputada. Tunc descedens a nuncis causam itineris auditiss: et visionem intellexisset etiam deus gemitatem immundam ad fidem susciperet: divinitus admonitus cum illis accessit: quem cornelius denore suscepit: et eorum vterque mutuo suam visionem exposuit. Cum autem petrus coram centurione et eius attinentibus et amicis ibidem congregatus christum predicaret: spiritus sanctus super illos nondum baptizatos descendit: et ceperunt loqui linguis et magnificare christum. Quos offens beatus apostolus baptizauit. Deinde cornelius militie abrenunciatus discipulus apostolorum effecit: et ab eisdem episcopos cesaree ordinatur. Qui apud eandem urbem officio predicationis fideliter peracto sanctitate conspicuus ad christum migravit. Ibi et sepultus quietus. iiiij. nonas februario.

De sancto aproniano martyre. Cap. lxxiiij.

Apronianus martyris passus est rome sub maximo imperatore et laodicio prefecto. Eum enim laodicus sumnum diaconem in carcere diebus xvij. detinuerat: ut dictum est in passione saturnini. iiiij. kalen decembribus: et post hec prefectus eum sibi presentari iussisset: dum apronianus qui erat commentariorum sumnum de carcere eduxisset: subito lux de celo facta est: et vox de luce eruit dicens: venire benedicti patris mei tecum. Quod apronianus videntes credidit: et ad pedes summi procidit baptismum petens. Quem summi motu vnde sacra profudit: et ad marcellum papam deduxit: qui ipsum sacro christmate delinuit et communicauit: venitus cum summo ad prefectum. Quem cum de crudelitate qua in christianos sciebat argueret: et se christianum assereret: subente prefecto via salaria missario secundo ducrus ibi capite truncatus est: et a iohanne presbytero in ipso loco sepultus quartu nonas februario.

De sanctis septem mulieribus martyribus. Cap. lxxv.

Eptem sancte mulieres martyres que in passione sancti blasii leguntur apud sebastem ciuitatem passe sunt sub agricolao

prefide: que ab eodem sancto episcopo in fide fuerant edoce. Cum autem sanctus multa per pessus supplicia iussu presidiis ad carcerem duceretur: sancte femine cum insequebentes: guttas sanguinis eius de corpore suorum in lintheis colligebant: propter quod ab apparitoribz tete sunt et presidi presentare. Qui iussit eas ad mortis supercilium lacut supereminentis adduci: data sententia: ut si non adorarent statuam suis illuc delataram in lacum precipitarentur. Que cum idolum in lacum proiecissent: dicentes ut si deest scipsum iuwaret: a ministris ad presidem reducuntur. Qui fecit illas super viij. circa sub sella igne cadentia sedere: ut in posterioribz retinatur. Quibus angelus domini apparuit: et eas intratas ab igne conseruant. Deinde in equum leo leuare: vnguisbus et pectinibus ferreis carnes earum disrupte sunt. Tunc duo pueri sitiuij ex illis ad matrem accedentes: postulabant fieri christianos. Quos iussit agricola rurum sancto Blasio in carcere mancipari. Sanctas vero mulieres die sequenti mandauit in caminum ignis accessum immitti. Que dum in medio flammarum illese psallerent: et hec ministri presidi rectulissent: iussu eiusdem extra ciuitatem educte datos subiunscem pacis osculo de collate sunt. Quarum animas carnifices omnes viderunt in specie septem virginum viri de thalamo prodeuntium ad celum descendere coronatas. Corpora vero christianis noctu sublata in eodem loco sepulta sunt. Passae sunt autem quattro nonas februario.

De sancto Blasio episcopo et martyre. Cap. lxxvi.

Blasius episcopus et martyris sub persecutio ne Diocletiani passus est: in ciuitate sebasten. puincie capadocie. Qui cum omnibus sanctis polleret: electus est a christianis in ipsius christi ciuitatis virginem vero persecuzione christiana speluncam argel montis petij: et ibi hereticam vitam dugit. Eum aues pavulum afferebant: et fere ad eum vnaminiter confluebant. Quicunque vero ad ipsum accessissent egroti sanitatem ad libitum reportabant. Eum autem agricola preses christianos affligeret: et die quadam milites venatus mississet: illisque hincinde discurrentes innamur tendenter ante antrum sancti ferarum multitudinem inuenierunt: nullam tamquam capere valentes presidi rectulerunt: et qualiter blasius christianorum episcopus in specu lateret et oculis ad se feras magistris artibus congregarer. Quem iussit comprehendit sibi presentari. In ipso autem nocte christus sibi ter apparuit: monens ut sibi